

Informe jurídic del Plec de clàusules administratives particulars que regula la contractació mixta “EXECUCIÓ DE LES OBRES DE MILLORA MORFODINÀMICA DE LA MUGA ENTRE LA C-252 I MAS ALBERTÍ I MANTENIMENT AL TM DE PERALADA, COFINAÇAT PEL FONS EUROPEU DE DESENVOLUPAMENT REGIONAL (FEDER) UE, FEDER CATALUNYA 2021-2027. Clau: CTN2400428”

Antecedents

El Departament de Contractació sol·licita l'emissió de l'informe jurídic del Plec de clàusules administratives particulars del contracte especificat a l'encapçalament (PCAP), d'acord amb l'article 122.7 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les Directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014 (LCSP).

Objecte i règim jurídic

El PCAP que es sotmet a informe regula la licitació d'un contracte que té per objecte l'indicat a l'apartat A del quadre de característiques i que consisteix en l'execució de les obres del *Projecte de millora morfodinàmica de la Muga entre la C-252 i Mas Alborní, al terme municipal de Peralada*. L'actuació està recollida a la planificació vigent, concretament, en el Programa de mesures del Pla de gestió del districte de conca fluvial de Catalunya del tercer cicle (2022-2027), dins la mesura A2.044 *Recuperació de la morfologia, la connectivitat i les riberes a la conca de la Muga*. S'incorpora en aquest apartat A el codi CVP que identifica l'activitat econòmica objecte del contracte 45246200-5 *Treballs de protecció de riberes fluvials*. L'objecte comprèn prestacions de tipologia contractual d'obres i de serveis definides a l'article 13 i 17 de la LCSP, respectivament. La regulació dels contractes mixtos es conté en l'article 18 de la LCSP que qualifica el contracte mixt com aquell que engloba prestacions de contractes de diferent classe i disposa que només podran celebrar-se en les condicions de l'article 34.2 de la LCSP, i en l'article 122 de la LCSP que preveu que el PCAP d'aquests contractes ha de detallar el règim jurídic aplicable als efectes, compliment i extinció atenent a les normes aplicables a les diferents prestacions fusionades. La clàusula cinquena del PCAP identifica com a prestació principal la de les obres atenent a la seva major quantia econòmica, i que d'acord amb l'article 18 de la LCSP és la que determina les normes de preparació i adjudicació aplicables a la licitació. El detall tècnic de les obres es conté en el projecte constructiu, i les tasques de manteniment es regulen en el plec de prescripcions tècniques particulars (PPTP).

En aquesta licitació no es preveu la divisió en lots i d'acord amb l'article 99.3.b) de la LCSP es justifica en la pròpia naturalesa mixta del contracte que la fa inviable tècnicament. I d'acord amb l'article 116 del LCSP també es justifica la insuficiència de mitjans interns per a l'execució de la prestació del servei de conservació i manteniment de les actuacions efectuades per garantir la millora de qualitat dels hàbitats i de l'estat ecològic de tot l'entorn executat.

En aquesta licitació no és d'aplicació la disposició addicional segona del Decret legislatiu 2/2002, de 24 de desembre, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei 4/1985, de 29 de març, de l'Estatut d'Empresa Pública Catalana, recentment modificada pel Decret llei 3/2025, de 4 de març, pel qual s'adopten mesures urgents en matèria de contractació pública, pel fet que l'import de les obres que resulta del projecte constructiu no supera els 15M d'euros. Amb la nova regulació s'incrementen els imports dels encàrrecs de licitació dels contractes d'obres i els seus complementaris a l'empresa pública Infraestructures de la Generalitat de Catalunya SAU.

De conformitat amb l'article 9.3 del Text refós de legislació en matèria d'aigües de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 3/2003, de 4 de novembre (TRLMAC), el contracte té naturalesa administrativa i és d'aplicació el règim jurídic establert a la LCSP, essent l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu el competent per resoldre les qüestions litigioses entre les parts.

El contracte té un valor estimat de 478.272,62€ (més IVA) i, en aplicació de l'article 20 de la LCSP, no està subjecte a regulació harmonitzada. L'objecte del contracte està cofinançat amb el Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) de la Unió Europea, en el marc del Programa del FEDER de Catalunya 2021-2027.

Procediment d'adjudicació i tramitació de l'expedient

L'adjudicació del contracte es realitza per tramitació ordinària i mitjançant el procediment d'adjudicació obert simplificat previst a l'article 159.1 de la LCSP, atès que el seu valor estimat no supera els 2.000.000€ (més IVA) i que els criteris d'adjudicació sotmesos a judici de valor no superen el 25% del total.

En l'acta de comprovació del replanteig previ es fa constar que els terrenys es troben disponibles.

El procediment de licitació i d'adjudicació es realitza mitjançant l'Eina de Sobre Digital.

D'acord amb la disposició addicional quinzena de la LCSP la tramitació de la licitació comporta la pràctica de les notificacions i comunicacions que en derivin per mitjans exclusivament electrònics, mitjançant el sistema e-NOTUM i la Plataforma de Serveis de Contractació Pública de la Generalitat de Catalunya.

Així mateix, d'acord amb la disposició transitòria tercera de la LCSP i l'article 159.4.a) de la LCSP, comporta l'obligació per a les empreses licitadores d'estar inscrites al Registre Electrònic d'Empreses Licitadores (RELI) o en el Registre Oficial de Licitadors i Empreses Classificades del Sector Públic (ROLECE) a la data final de la presentació d'ofertes. No obstant això, per tal de no limitar la concurrència, també es considera admissible la proposició de l'empresa licitadora que acrediti haver presentat la sol·licitud d'inscripció en el corresponent Registre juntament amb la documentació preceptiva, sempre que aquesta sol·licitud sigui de data anterior a la data final de presentació de les ofertes.

Contingut del plec de clàusules administratives particulars

El contingut del PCAP s'adequa al règim general establert a la LCSP que transposa a l'ordenament jurídic espanyol les Directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, a la Guia actualitzada de redacció de plecs de clàusules administratives particulars de la Junta Consultiva de Contractació Pública i al Manual de comunicació del Programa del FEDER de Catalunya 2021-2027 elaborat per la Direcció General de Fons Europeus i Ajuts d'Estat del Departament d'Economia i Finances. Concretament, seguint les previsions d'aquest últim document, s'inclou la referència a la participació de la Unió Europea i al programa específic del FEDER, l'emblema del període i la clàusula en què consten les obligacions de l'adjudicatari pel que fa a les normes de visibilitat, transparència i comunicació (clàusula 29.p). A efectes informatius es podria indicar el percentatge màxim de finançament europeu de l'actuació si es coneix o del grup d'actuacions del qual forma part aquesta contractació.

Les dades econòmiques del contracte es contemplen a l'apartat B del quadre de característiques i a la clàusula tercera. D'acord amb l'article 102.4 de la LCSP el preu del contracte es determina per preus unitaris. El valor estimat del contracte és de 478.272,62€ (més IVA). Aquest valor equival a l'import de licitació. L'import incorpora el preu de les obres i el preu del manteniment de les actuacions. El pressupost base de licitació inclou l'IVA i té un valor de 578.709,87€. La justificació de l'import d'execució de les obres es recull al projecte constructiu, mentre que la del valor manteniment es recull a l'annex del projecte. Respecte a l'adequació dels imports i dels seus mètodes de càlcul incorporats en el PCAP s'estarà al que determini l'OCEF al seu informe.

Consta a l'apartat C del quadre de característiques i a l'apartat cinquè de la clàusula tercera que s'han complert tots els tràmits per assegurar l'existència de crèdit per al pagament de l'objecte del contracte. S'indiquen els imports assignats als exercicis pressupostaris 2025, 2026 i 2027, l'ordre de cost, el compte comptable al que s'imputarà la despesa i la seva descripció. S'incorpora a l'expedient l'autorització del director de la despesa pluriennal del contracte, facultat que li ha estat delegada per acord del consell d'administració de l'Agència per donar compliment a la normativa pressupostària vigent. S'observa que la vigència del contracte abastarà més anualitats de les consignades vistos els terminis fixats per a cadascuna de les prestacions (10 mesos per a les obres i 24 mesos per al manteniment), fet

que suposarà la finalització del contracte més enllà del 2027, darrera anualitat dins de cobertura FEDER. Al respecte s'estarà al que pugui informar l'OCEF en el seu informe, si ho considera.

L'apartat D del quadre de característiques i la clàusula quarta fixen un termini d'execució de les obres de 10 mesos i 2 anys pel manteniment. La clàusula quarta regula l'inici de les obres amb la signatura de l'acta de comprovació del replanteig i la seva finalització amb la signatura de l'acta de recepció. L'inici del termini del manteniment es preveu amb la signatura de l'acta de recepció de les obres, coincidint amb el termini de garantia de les obres. Durant la fase d'execució d'un contracte mixt cadascuna de les prestacions contractuals es regula per la normativa que li és pròpia segons la seva tipologia. Així, a la clàusula trenta-setena es determina que un cop finalitzada la prestació de l'obra es formalitzarà la seva recepció i a partir d'aquest moment s'inicia l'altra prestació contemplada en el contracte (servei de manteniment). El termini de garantia de les obres coincideix amb el seu manteniment. S'ha previst també la recepció del servei un cop finalitzi, però no el seu termini de garantia. A l'apartat R del quadre de característiques només es fixa el termini de les obres. Cal regular el termini de garantia del servei i en cas que no es consideri adient justificar-ne la seva exempció d'acord amb l'article 210 de la LCSP. Així mateix, donat que la garantia definitiva respon de la correcta execució de les prestacions contemplades en el contracte, i aquest contracte mixt n'engloba dues de diferents, cal reescriure la clàusula trenta-vuitena i regular el retorn de la garantia definitiva tenint en compte la naturalesa d'aquest contracte.

En aquesta licitació no s'admeten variants.

Tal i com s'especifica a la clàusula onzena i a l'apartat F del quadre de característiques, els licitadors hauran de presentar dos sobres vist que el PCAP preveu conjuntament criteris d'adjudicació automàtics i de judici de valor.

La solvència requerida per participar en la licitació es determina a l'apartat G del quadre de característiques en atenció a la prestació principal (obra). S'ha d'acreditar una solvència econòmica i financera d'un volum anual de negocis mínim de 676.396,23€, referit a l'any de major volum de negoci dels tres últims conclosos. L'import requerit no supera l'1,5 del valor estimat del contracte previst per la llei com màxim, de manera que la solvència es pot considerar proporcional amb l'objecte del contracte (article 87.1.a de la LCSP). I la solvència tècnica o professional segons l'article 88.1.a de la LCSP, és a dir, acreditant un volum anual d'execució d'obres del mateix tipus de les que es liciten, referit a l'any de major execució dels últims cinc anys, de com a mínim el 70% del valor estimat de l'obra (315.651,57€). I d'acord amb l'article 77.1. a de la LCSP es permet també poder acreditar la solvència mitjançant la classificació empresarial d'obres en el grup, subgrup i categoria indicats en aquest apartat. Respecte de l'adequació de la solvència requerida amb la naturalesa del contracte s'estarà al que disposi l'OCEF en el seu informe.

En aplicació de les previsions de l'article 76.2 de la LCSP, s'exigeix als licitadors, a més d'acreditat la seva solvència, la presentació d'un compromís d'adscripció permanent dels membres de l'equip indicats a l'annex 1 amb els requisits descrits, compromís que s'ha de formalitzar segons el model que figura en aquest mateix annex en el qual s'identifiquen els membres de l'equip per referència al perfil professional requerit. No es permet incloure en el compromís els noms d'aquestes persones ni cap altra dada identificativa i s'adverteix de l'exclusió de l'oferta en cas d'incompliment. Cal revisar l'apartat G3 del quadre de característiques i ajustar els perfils indicats als previstos al citat annex.

Els criteris d'adjudicació s'especifiquen en l'apartat H del quadre de característiques. L'adjudicació recaurà en l'oferta que ofereixi la millor relació qualitat-preu. Per a la justificació del sistema de valoració de les proposicions s'aplica la Directriu 1/2020, de 23 de juny de 2020, d'aplicació de fórmules de valoració i puntuació de les proposicions econòmica i tècnica, de la Direcció General de Contractació Pública. Els criteris de qualitat sotmesos a judici de valor es valoren en 20 punts i són la identificació dels aspectes més significatius, i el pla d'assegurament de la qualitat i pla de gestió mediambiental. Per als criteris de qualitat automàtics es fixa una puntuació de 45 punts, distribuïda entre els criteris que es valoren i que són l'experiència del delegat de l'obra en obres similars, el número de funcions de l'equip assignades a les dones, i, la classificació ambiental del vehicle segons els criteris de la DGT. Tenint en compte la naturalesa mixta del contracte es podria incorporar algun criteri de valoració per a la prestació de servei. L'oferta econòmica es valora en 35 punts i s'aplica per a la seva valoració la fórmula prevista en el PCAP, respecte de la qual s'estarà al que disposi l'OCEF en el seu informe. S'indica que la partida corresponent a la prestació de servei no admet baixa. La proposició dels aspectes sotmesos a judici de valor s'ajustarà a les previsions de l'apartat H del quadre de característiques (quant a contingut, extensió i format), mentre que la referida als criteris automàtics s'haurà de presentar d'acord amb el model de l'annex 2, i l'oferta econòmica s'haurà d'ajustar al model de l'annex 4.

D'acord amb les previsions de l'article 149 de la LCSP, l'apartat I del quadre de característiques regula els criteris per a la determinació de l'existència de baixes presumptament anormals de l'import ofert per a les obres (única prestació que admet baixa) i els conceptes que s'empraran per a la seva justificació. La clàusula catorzena detalla el procediment contradictori que caldrà seguir en aquests casos un cop classificades les ofertes de conformitat amb l'article 159.4 de la LCSP i amb la Circular, d'1 d'octubre de 2021, de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de la Generalitat.

L'apartat J del quadre de característiques indica la documentació que en tot cas haurà de presentar l'empresa proposada com a adjudicatària, entre la qual s'hi troba la declaració responsable respecte la viabilitat tècnica, econòmica i de terminis de la seva proposta, l'acreditació documental del compromís d'adscripció de mitjans personals, i l'acreditació dels criteris d'adjudicació automàtics relatius a l'experiència del delegat d'obra, i la classificació ambiental del vehicle ofert. També es preveu el visat del delegat d'obra, i l'assegurança de responsabilitat civil i de tot risc construcció d'import mínim al valor estimat del contracte que haurà de presentar l'empresa adjudicatària.

No s'exigeix garantia provisional d'acord amb l'article 159.4.b de la LCSP, però sí, tal i com disposa l'article 107 LCSP, una garantia definitiva d'un 5% de l'import de licitació atès que el preu s'ha determinat per preus unitaris.

D'acord amb els articles 122.2 i 202 de la LCSP, l'apartat M del quadre de característiques ha establert condicions especials d'execució de tipus social com són l'observança dels principis ètics i les regles de conducta als que s'ha d'adequar l'activitat del contractista previstes a la clàusula trentena. També es preveu una condició ambiental relativa a l'avaluació de l'emissió de gasos d'efecte hivernacle.

Donat que les previsions de la norma invocada a l'apartat N del quadre de característiques ja s'apliquen en aquesta contractació (obres iniciades a partir del 10/11/2024) no es pot preveure aquest supòsit de modificació del contracte. Les especificacions tècniques del contracte han de recollir l'obligatorietat d'aplicar les equivalències dels materials i mètodes d'execució del nou Codi Estructural aprovat pel Reial decret 470/2021, de 29 de juny, en cas que el projecte s'hagi redactat segons la normativa que deroga aquesta norma. A la clàusula trenta-dosena es preveu la possibilitat de recollir a la liquidació, en una quantia no superior al 10% del preu del contracte inicial, les variacions que es produeixin durant l'execució del contracte en les unitats d'execució previstes sense necessitat de tramitar una modificació de contracte d'acord amb l'article 242.4 de la LCSP. Per a les causes de modificació no previstes són d'aplicació els requisits de l'article 205 de la LCSP.

D'acord amb l'article 250.c de la LCSP es preveu la possibilitat de cessió dels drets i obligacions del contracte a tercers que haurà d'ajustar-se als requisits fixats a la clàusula trenta-quatre de conformitat amb l'article 214 de la LCSP.

L'apartat P del quadre de característiques i la clàusula trenta-cinquena permeten la subcontractació llevat de les tasques considerades crítiques com són les assignades al delegat d'obra i cap d'obra donada la vinculació directa d'aquestes figures amb el resultat de les prestacions contractades i les responsabilitats que se'n deriven. La celebració dels subcontractes, si és el cas, caldrà que s'ajusti als requisits de l'article 215.2 de la LCSP.

D'acord amb la clàusula trenta-sisena en aquest contracte només es podran revisar els preus de l'obra si es donen els requisits previstos a l'article 103 de la LCSP (que s'hagi executat el 20% del contracte i que hagi transcorregut un any des de la seva formalització), i s'indica en l'apartat Q del quadre de característiques la fórmula de revisió que s'aplicarà en cas que procedeixi la revisió d'aquests preus. Es recorda que la revisió de preus haurà de justificar-se d'acord amb la llei, tenint en compte que el contracte s'ha d'executar en el termini previst i que les demores imputables al contractista estan penalitzades, i que en aquesta contractació amb cofinançament europeu el compliment dels terminis hauria de ser rigorós.

Pel que fa a les disposicions relatives a l'execució del contracte, d'acord amb l'article 144 del RGLCAP, l'apartat T del quadre de característiques i la clàusula vint-i-dosena estableixen l'obligació del contractista de presentar un programa de treball, dins del termini de 30 dies des de la formalització del contracte.

S'identifica en l'apartat W del quadre de característiques el responsable del contracte que serà el director facultatiu de les obres d'acord amb l'article 62 de la LCSP, el qual es contractarà externament mitjançant una licitació pública. Durant la fase de manteniment el responsable serà el cap del Departament de Planificació i Restauració del Medi.

Respecte els mecanismes de control de les fites i objectius l'apartat X del quadre de característiques es remet a l'instrument de finançament europeu.

La clàusula vint-i-tresena es refereix a les penalitats per demora en l'execució i per incompliment parcial o compliment defectuós, i, preveu el procediment per a la seva aplicació. L'òrgan de contractació les aprovarà prèvia proposta raonada del responsable del contracte i cada penalitat imposada no podrà superar el 10% del contracte ni el 50% per a la totalitat. El detall de les penalitats es troba a l'annex 9, preveient-ne d'específiques per a l'execució de les obres. Es recomana que s'estableixi un sistema de penalitats reforçades per la demora atès que cofinançament del contracte es condiciona al compliment de terminis dins del període de l'instrument de fons europeus. També es recomana que es fixin penalitats per a la prestació de servei. En aquest annex també es regulen penalitats en cas d'incompliment de les condicions especials d'execució previstes a l'apartat M del quadre de característiques.

A la clàusula vint-i-setena es regula l'abonament de les obres i el del servei de manteniment. Quant a les causes de resolució del contracte, la clàusula trenta-novena, recull les que són d'aplicació per a la prestació de les obres i les del servei. Cal esmenar l'error en la previsió de resolució del contracte en cas l'incompliment de la fase de proves donat que en aquest contracte no se n'han previst.

L'annex 7 detalla la finalitat del tractament de les dades personals que l'Agència obtingui dels licitadors en el marc del procediment de licitació per a les quals és d'aplicació la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals. Es fa constar que l'òrgan de contractació és el responsable del tractament de dades personals. I s'indiquen els drets que poden exercir els licitadors en relació amb el tractament de les seves dades personals.

L'annex 10 recull les obligacions del contractista respecte dels treballadors adscrits a l'execució del contracte

El PCAP, en l'annex 11, als efectes de resolució de contracte (article 211.1.f de la LCSP), qualifica com a obligacions essencials del contracte la condició especial d'execució relativa al compromís d'adscripció permanent de l'equip amb el mateix perfil i gènere oferts.

Es preveu el règim ordinari de recursos, en atenció a la quantia del contracte no procedeix el règim del recurs especial en matèria de contractació que regula l'article 44 LCSP.

La jurisdicció contenciosa-administrativa és la competent per resoldre les qüestions litigioses del contracte tot i que es preveu la possibilitat de sotmetre a l'arbitratge la resolució de controvèrsies entre les parts en matèries de lliure disposició en els termes de la Llei 60/2003, d'arbitratge.

Conclusions

S'informa favorablement el Plec de clàusules administratives particulars del contracte mixt sotmès a informe amb les observacions fetes.

